

Infofiche

Verplichte verzekering voor leden van het Instituut van Octrooigemachtigden

Algemene context

De Belgische overheid voert sinds meerdere jaren een hervormingsbeleid voor het beroep van octrooigemachtigde met als doel de rechtszekerheid van de gebruikers van het octrooisysteem in België te versterken.

De hervorming van het beroep van octrooigemachtigde streeft een tweeledig doel na: de bescherming van de gebruikers van het octrooisysteem versterken en het beroepsstatuut van de octrooigemachtigden consolideren.

Deze hervorming heeft onder meer het volgende ingevoerd:

1. de bescherming van de titel van octrooigemachtigde en Europees octrooigemachtigde;
2. het recht van vertegenwoordiging voor bepaalde rechtsgebieden in octrooigeschillen;
3. het vertrouwelijkheidsprivilege.

Daartegenover werden verschillende beroepsverplichtingen ingevoerd:

1. naleving van de tuchtregels;
2. permanente vorming;
3. naleving van het beroepsgeheim;
4. de verplichting tot verzekering van de beroepsaansprakelijkheid.

Wettelijke context

De verzekeringsplicht vindt haar oorsprong in de wet van 8 juli 2018¹ betreffende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde.

De toepassingsmodaliteiten zijn vastgesteld in het koninklijk besluit van 30 september 2020 betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien, in de [geconsolideerde versie](#) ervan (laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 januari 2026).

---

¹ Artikel 32 van de [wet van 8 juli 2018](#) betreffende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde voegt in het WER een artikel XI.75/11 in waarvan § 2 bepaalt: "*Elk lid van het Instituut dient voor de aansprakelijkheid die uit zijn beroepsuitoefening in de hoedanigheid van octrooigemachtigde kan voortvloeien, gedekt te zijn door een verzekering.*"

De Koning bepaalt de regels en de voorwaarden van deze verzekering, en bepaalt minstens:

1° het minimum te waarborgen grensbedrag;

2° de uitwerking in de tijd van de waarborg;

3° de risico's die dienen te worden gedekt.

Bij het bepalen van de regels en voorwaarden van de verzekering houdt de Koning rekening met een adequate risicodekking ten voordele van de ontvanger van de diensten geleverd door het lid van het Instituut in zijn hoedanigheid van octrooigemachtigde."

Algemeen beginsel

De verzekeringsplicht² blijft van toepassing op de leden van het Instituut die beroepsdiensten verlenen aan derden.

Sinds 1 februari 2026 dekken de minimale verzekeringsvoorwaarden niet noodzakelijk meer de aansprakelijkheid van het lid ten aanzien van zijn eigen werkgever, de met die werkgever verbonden vennootschappen of de met die werkgever verbonden personen. Enkel de aansprakelijkheid ten aanzien van andere bestemmingen van de diensten van het lid moet worden gedekt.

Bijgevolg is een lid dat het beroep van octrooigemachtigde uitsluitend uitoefent ten behoeve van zijn werkgever en/of van met die werkgever verbonden vennootschappen of verbonden personen (dat wil zeggen: indien zij de enige bestemmingen zijn van de door het lid verleende diensten) niet langer verplicht een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten die deze activiteit dekt. Het moet evenwel een door zijn werkgever afgeleverd attest aan het Instituut bezorgen overeenkomstig het door het Instituut vastgestelde model.

Bijzonder geval van leden werkzaam in de industrie

Het lid dat zijn activiteit als octrooigemachtigde uitsluitend uitoefent voor:

- zijn werkgever; en/of
- één of meer met zijn werkgever verbonden vennootschappen; en/of
- één of meer met zijn werkgever verbonden personen,

kan aan zijn verplichtingen voldoen door middel van een door zijn werkgever ondertekend attest. Dit attest bevestigt dat de beroepsactiviteit van het lid beperkt is tot deze interne begunstigden.

Het attest moet worden opgesteld overeenkomstig het door het Instituut goedgekeurde model [\[Link naar het formulier\]](#).

De begrippen “verbonden vennootschappen” en “verbonden personen” van de werkgever worden in artikel 1 van het KB Vertegenwoordiging als volgt gedefinieerd:

12° verbonden vennootschappen: de vennootschappen die met de werkgever van het lid van het Instituut een band hebben zoals bedoeld in artikel 1:20, 1°, van het [Wetboek van vennootschappen en verenigingen](#)³.

---

² Overweging 3 van het koninklijk besluit van 30 september 2020 betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien; hierna KB Vertegenwoordiging.

³ Overweging 1 van het koninklijk besluit van 14 januari 2026 houdende diverse wijzigingen van het koninklijk besluit van 30 september 2020 betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien en van het koninklijk besluit van 30 september 2020 houdende het tuchtreglement toepasselijk op octrooigemachtigden verduidelijkt verder: “Overwegende dat het ontworpen artikel 2 een definitie voor “verbonden vennootschappen” invoegt; dat dit begrip in samenlezing met de overige bepalingen van het koninklijk besluit van 30 september 2020 betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien dus slaat op (1) de vennootschappen waarover de werkgever van het lid van het Instituut voor Octrooigemachtigden een controlebevoegdheid uitoefent, (2) de vennootschappen die een controlebevoegdheid over de werkgever van het lid uitoefenen, (3) de vennootschappen waarmee de werkgever van het lid een consortium vormt, en (4) de andere vennootschappen die, bij weten van de werkgever van het lid of het bestuursorgaan van de werkgever van het lid, onder de controle staan van de vennootschappen bedoeld in (1), (2) en (3);”.

13° verbonden personen: de natuurlijke personen en rechtspersonen die een band hebben met de werkgever van het lid van het Instituut in de zin van artikel 1:20, 1°, van het [Wetboek van vennootschappen en verenigingen](#)⁴.

Minimale voorwaarden van de verzekeringsovereenkomst

Dekkingsgebied

De verzekering moet de beroepsaansprakelijkheid dekken die voortvloeit uit de uitoefening van het beroep van octrooigemachtigde voor diensten die in België worden verricht. Diensten verleend aan derden moeten worden gedekt.

Dekkingsgrenzen en vrijstellingen

Sinds 2026 biedt de regelgeving meer flexibiliteit in de structuur van de verzekeringsovereenkomst.

De overeenkomst kan onder meer voorzien in:

1. een limiet per schadegeval van minimaal 258.654,07 euro voor 2026;
2. een globale jaarlijkse limiet voor alle schadegevallen samen van minimaal 1.034.616,26 euro voor 2026;
3. een jaarlijkse limiet die gemeenschappelijk geldt voor meerdere leden die door dezelfde polis worden gedekt, van minimaal 1.034.616,26 euro voor 2026;
4. een combinatie van de punten 1, 2 en 3. Indien de verzekeringsovereenkomst zowel een limiet per schadegeval als een jaarlijkse limiet vermeldt, bedraagt de minimale jaarlijkse limiet 1.034.616,26 euro voor 2026, tenzij de limiet per schadegeval hoger is. In dat geval is de minimale jaarlijkse limiet gelijk aan de limiet per schadegeval zoals vermeld in de verzekeringsovereenkomst.

De minimumbedragen (die jaarlijks worden geïndexeerd) en de vrijstellingen zijn voortaan op elkaar afgestemd om een dekkingsniveau mogelijk te maken dat aangepast is aan het werkelijke risico dat door het lid wordt gedragen. De aansprakelijkheid van het lid blijft evenwel onderworpen aan het tuchtrechtelijk toezicht van het Instituut in geval van kennelijk ontoereikende dekking.

De overeenkomst mag voorzien in een vrijstelling van maximaal:

- één procent van de limiet per schadegeval zoals vermeld in de overeenkomst, indien deze niet voorziet in een jaarlijkse limiet;
- één procent van de jaarlijkse limiet zoals vermeld in de overeenkomst, indien deze daarin voorziet.

De leden van het Instituut worden uitgenodigd hun verzekeraar onmiddellijk te contacteren om na te gaan of hun verzekeringsovereenkomst voldoet aan de wettelijke voorwaarden en deze desgevallend te laten aanpassen.

---

⁴ Overweging 2 van het koninklijk besluit van 14 januari 2026 houdende diverse wijzigingen van het koninklijk besluit van 30 september 2020 betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien en van het koninklijk besluit van 30 september 2020 houdende het tuchtrechtelijk toepasselijk op octrooigemachtigden verduidelijkt verder: "Overwegende dat het ontworpen artikel 2 een definitie voor "verbonden personen" invoegt; dat dit begrip in samenlezing met de overige bepalingen van het koninklijk besluit van 30 september 2020 betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien dus slaat op (1) de rechtspersonen waarover de werkgever van het lid van het Instituut voor Octrooigemachtigden een controlebevoegdheid uitoefent, (2) de natuurlijke en rechtspersonen die een controlebevoegdheid over de werkgever van het lid uitoefenen, (3) de rechtspersonen waarmee de werkgever van het lid een consortium vormt, en (4) de andere rechtspersonen die, bij weten van de werkgever van het lid of het bestuursorgaan van de werkgever van het lid, onder de controle staan van de natuurlijke en rechtspersonen bedoeld in (1), (2) en (3);".

Informatieverplichting

Elke dienstverleningsovereenkomst gesloten met een cliënt moet het volgende vermelden:

1. de naam van de verzekeringsonderneming;
2. de referentie van de verzekeringspolis;
3. de contactgegevens van het Instituut.

Deze informatie kan worden gebruikt in het kader van de controle op de naleving van de verzekeringsplicht van het lid van het Instituut⁵.

Het e-mailadres insurance@belgiumpatent.be kan hiervoor worden gebruikt.

De Raad van het instituut beveelt aan deze informatie op te nemen in de algemene voorwaarden van het lid.

Rol van het Instituut

Het Instituut heeft als opdracht toezicht te houden op de naleving van de verzekeringsplicht⁶.

De Raad van het Instituut heeft kennis van een verzekeringspolis die naar zijn oordeel verenigbaar is met de reglementaire voorschriften, namelijk het product IPRISK dat specifiek voor België is aangepast en wordt aangeboden door makelaar RMS Risk Management Service SA en Lloyd's. Inlichtingen over deze polis kunnen worden verkregen bij Giuseppe Antonuzzo (Giuseppe.Antonuzzo@rms.ch).

Het Instituut heeft eveneens de mogelijkheid een verzekeringsovereenkomst te sluiten die de beroepsaansprakelijkheid van alle of een deel van zijn leden dekt. Op heden bestaat een dergelijke overeenkomst niet.

Informatie die aan het Instituut moet worden verstrekt

Leden die het beroep in vrije praktijk uitoefenen

Het lid moet aan het Instituut een verzekeringsattest bezorgen waaruit blijkt dat de dekking voldoet aan de wettelijke vereisten. Dit attest, af te leveren door de verzekeraar, moet ten minste het volgende vermelden:

1. naam en voornaam (voornamen) van het lid van het Instituut of, bij gebreke daarvan, een aanduiding van de verzekerde of verzekerden;
2. het ondernemingsnummer van de verzekeringsonderneming;
3. de naam van de verzekeringsonderneming;
4. de referentie van de verzekeringsovereenkomst; en
5. de begin- en einddatum van de verzekeringsdekking.⁷

Leden die uitsluitend werkzaam zijn in de industrie

Het lid moet aan het Instituut een attest van de werkgever bezorgen overeenkomstig het model van het Instituut, waarin wordt bevestigd dat zijn activiteit uitsluitend wordt uitgeoefend voor zijn werkgever en/of voor met hem verbonden vennootschappen of personen.

Afschaffing van bepaalde verplichtingen voor verzekeraars

Sinds 22 januari 2026 werd de verplichting voor de verzekeraar om het Instituut vooraf per aangetekende zending in kennis te stellen van de opzegging van een verzekeringsovereenkomst afgeschaft. Deze maatregel heeft tot doel de administratieve formaliteiten te vereenvoudigen en het afsluiten van verzekeringsovereenkomsten te vergemakkelijken.

---

⁵ KB Vertegenwoordiging, art. 51.

⁶ Laatste overweging van het KB Vertegenwoordiging.

⁷ KB Vertegenwoordiging, art. 53

Tucht

Overtredingen van de voorgaande bepalingen vormen beroepsfouten die aanleiding kunnen geven tot tuchtsancties.

Controle door het Instituut

Vanaf 1 januari 2027 zal het Instituut toezicht uitoefenen op de naleving van de verplichtingen inzake beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

Jaarlijks zal het Instituut ten minste 10 % van de gewone leden controleren:

1. hetzij door loting;
2. hetzij wanneer er objectieve aanwijzingen bestaan van niet-naleving van de toepasselijke verplichtingen.

Overgangsbepalingen

De nieuwe bepalingen zijn van toepassing sinds 1 februari 2026.

De leden moeten hun eerste attest uiterlijk op 31 december 2026 aan het Instituut bezorgen (hiervoor moet het adres insurance@belgiumpatent.be worden gebruikt).

Controlelijst

	Controlecriteria	JA	NEE
1	Verleent het lid diensten aan derden?		
2	Zo niet, is er een attest van de werkgever beschikbaar dat overeenstemt met het model van het Instituut?		
3	Zo ja, is er een beroepsaansprakelijkheidsverzekering van kracht?		
4	Dekt de overeenkomst de activiteiten van octrooigemachtigde die in België worden uitgeoefend? Met andere woorden: omvatten deze activiteiten diensten die in België worden verricht?		
5	Heeft deze dekking ook betrekking op de “aangestelden” van de gemachtigde?		
6	Voldoen de dekkingsgrenzen aan de reglementaire minimumeisen?		
7	Zijn de dekkingsgrenzen aangepast aan het werkelijke risico van de activiteit?		
8	Is de vrijstelling verenigbaar met het gekozen dekkingsniveau?		
9	Kan bij de verzekeraar een conform verzekeringsattest worden verkregen?		
10	Zijn de gegevens van de verzekeraar, de referentie van de polis en de contactgegevens van het Instituut opgenomen in de overeenkomsten of algemene voorwaarden die op de cliënten van toepassing zijn?		
11	Werd het vereiste attest aan het Instituut bezorgd?		